

สังคม ศึกษา ทะลุ กะลา

Shattering the Coconut Shell:
Towards Critical Social
Studies in Thailand

บรรณาธิการ สังจะพัฒนกุล
ณัฐพันธ์ พจนะลาวัลย์
สัพพรรณ จักร์सान
อมสิน จตุพร
ที อากรณีเอี่ยม

บรรณาธิการ ประภาสโนบ
ธนวรรณ สุวรรณปา
ณัฐญา ต่อชีพ
ปาริชาติ ชัยวงษ์
ภาคิน นิรมานนรงค์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

616707540

012579452

i 22688444

สังคม
ศึกษา
ทะลุ
กะลา

Shattering the Coconut Shell:
Towards Critical Social Studies in Thailand

สนับสนุนโดย

ศูนย์วิจัยพหุวัฒนธรรมและนโยบายการศึกษา สถาบันวิจัยพหุศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2566

สารบัญ

บทนำ

6

นางเยาว์ เนาวรัตน์

ภาค 1 ชำแหละกะลา

16

สังคมศึกษาในยุคเปลี่ยน (ใหม่) ผ่าน: การสอน
เพื่อช่วงชิงความหมายจากเส้นเรื่องสมบูรณาญา-
สิทธิราชย์สู่เส้นทางประชาธิปไตย
อรรฎาชนม์ สัจจะพัฒนกุล

18

กษัตริย์นิยมในสังคมศึกษา พระราชอำนาจนำ
ในหลักสูตรและข้อสอบโอเน็ต
ภิญญพันธ์ พจนะลาวัณย์

56

ทบทวนการสอนกฎหมายในวิชาสังคมศึกษา
ผ่านมานิติ(อ)ธรรม
รพีพรรณ จักร์สาน

106

ภาค 2 ส่องนอกกะลา 144

แนวคิดหลังอาณานิคมกับการสอนสังคมศึกษา:

กรอบความคิดและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษา
เพื่อความเป็นพลเมืองโลก 146

ออมสิน จตุพร

การสืบสอบเชิงปรัชญาในฐานะ “ทางเลือก”
และ “ทางออก” ของชั้นเรียนสังคมศึกษา 186
ภิ อารมณ์เอี่ยม

ที่ใดมีเรื่องเล่า ที่นั่นมีสังคมศึกษา 224
อรรถพล ประภาสโนบล

ภาค 3 ทะลุทะลวง	248
สังคมศึกษาเพื่อความเป็นธรรมทางสังคม	250
ธนวรรณ สุวรรณपाल	
เปลี่ยนยาขมให้ออมหวาน: สอนวิชาศาสนา	
ด้วยการถกเรื่องความเป็นธรรมและพลเมืองโลก	280
ธัญญา ต่อชีพ	
สังคมศึกษาเพื่อสร้างจินตนาการใหม่	312
ปาริชาติ ชัยวงษ์	
สู่ประวัติศาสตร์แห่งอนาคต	344
ภาคิน นิมมานนรวงศ์	